

27
NATVS EX SPONSA
SVCCSSIONIS IN FEVDO
EXPERTS.

DISSERTATIO INAUGVRALIS IVRIDICA,

QVAM

CONSENSV ILLVSTRIS IURECONSVLTORVM
ORDINIS,

PRAESIDE

IOHANNE MATTHIA MARTINI,

I. V. D. ET P. P. O.

SERENISSIMI DVCCIS MEGAPOL. A CONSILIIIS IYSTITIAE,
ORDINIS IVRIDICI SENIORE,
ET HOC TEMPORE DECANO,

PRO

SVMMIS IN VTROQVE IURE HONORIBVS
CONSEQVENDIS,

DIE IX. MARTII MDCCLXXXIX.

PVBlico ERVDITORVM EXAMINI EXPONIT,

AVCTOR ET RESPONDENS

CHRISTOPH CHRISTIAN DABELOW,

I. V. C.

BVETZOVII, MDCCLXXXIX.

NATIVVS EX SPONSA
STACCESSIONIS IN FEVDO
EX PARS

DISSERTATIO IN ACADEMIA S. IVLIIANA

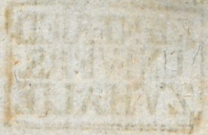
CONSENSVS ILLVSTRIS UNIVERSITATIS
ORDINIS

JOHANNES MARTINI

COMMISSARIVS UTROVQVE IURIS HONORARIVS
CONVENTVS

CHRISTOPH CHRISTIAN BARTHOLOMÄUS

225
r

NATIVS EX SPONSA,
SVCCSSIONIS IN FEVDO EXPERS,
DISSERTATIO.

§. I.

SVCCSSIO FEVDALIS LEGITIMA ET QVIBVS
COMPETAT.

Successio feudalis *juris communis*, *s. legitima*, *s. in specie*, *s. simpliciter*, dicitur, si feudum devolvitur ad eos, qui jam in investitura primi acquirentis comprehensi sunt 1). In qua cum jure communi non comprehensi praesumantur, nisi primi acquirentis *descendentes legitimi in infinitum*, *ique feudorum capaces*, ad eos tantum spectet successio feudalis *legitima*, vique illius in feudo succedant, necesse est 2).

1) Opponitur hoc sensu successioni feudali speciali, quae inicitur investiturae tum simultanea tum eventuali. Conf. G. L. BOEHMER pr. jur. feud. §. 154.

- 2) II. F. II pr. I. F. I4. §. I. Hinc nulla est ascendentium sive collateralium primi acquirentis in feudo successio, nisi ea specialiter in lege investiturae fundata comprehendatur. I. F. 8. §. ult. I. F. 20. II. F. 50. Inde venit, ut in jure feudali Longobardico, descendentes tantum proprie *heredes feudales* appellentur, nec hoc nomine, nisi rarissime agnati obveniant. B. G. STRVV element. jur. feud. p. 141. De ZWIERLEIN Nebenst. p. 44. seq.

§. 2.

SPECIALIS EIVS RATIO.

Ratio hujus successionis in promptu est. Vivere enim exillimantur in liberis suis bene meriti, et conservatur in illis tum praecclare gestorum memoria, tum nominis splendor. Hincque factum est, ex quo tempore feuda coeperunt esse in heredes tralatitia, et hodierna eorum forma effecta est 3), ut in investitura eius cui primo feudum erat constitutum, simul descendentes ejus comprehensi jure praesumantur 4).

- 3) L. F. I. GRVB diss. de fati ordinis succedendi in feuda legitimi, Stuttg. 1779.

- 4) Licet eorum in literis investiturae, non specialiter mentio facta sit, Exceptio tamen se exserit in quibusdam feudorum speciebus, quibus in constituendis vel ad fidem certae personae respicitur, vel dominum sigillatim feudum alicui tantum praebere voluisse adparet. Conf. I. L. VHEII diss. de feudo ad heredes feudales non traofcunte, Francf. 1756.

§. 3.

LEGITIMA REQUIRITVR NATIVITAS.

Non tamen omnium, qui a primo feudi acquirente sanguinem trahunt, una eademque est conditio, atque ad feudum aspirandi faci-

facilitas. Alii enim ob nativitatem, alii ob incapacitatem 5) a successione feudali removentur. Missis iis, quae de incapacitate dicenda sunt, cum ad nos pro praesenti non spectent, ortum modo eorum, qui ad successione feudalem legitimam vocantur, paulatim inspiciamus. Monuimus §. 1. descendentes *primi acquirentis legitimor* tantum, ad successione feudalem vocari. Legitimi vero dicuntur, qui in matrimonio sive concepti, sive editi sunt 6). Matrimonium enim solummodo legitimum efficit consortium, atque nativitatem a legibus approbatam constituit, omnesque qui matrimonio non debent originem, illegitimi, id est ex consortio legitimo non orti, audiunt 7). Cumque ex principiis iuris clientelaris legitimi solum primi acquirentis descendentes, ad successione feudalem vocentur, legitimi vero sine praevio matrimonio ex legum dispositione cogitari nequeant; sequitur etiam eam appetere non posse, nisi qui ex iusto atque legitimo connubio a primo feudi acquirente descendunt, et arceri ab ea, qui extra illud originem trahunt. Requirit itaque ad legitimam nativitatem ejus qui ad feudum aspiraturus est, ut sive in legitimo matrimonio conceptus, sive in eo natus sit hinc facile colligitur 8). Nec poterit tibi mirum videri, illegitimos omnes a successione feudali esse exclusos, accuratius omnia consideranti. Cum enim in constituenda causa in feudis hereditaria, potissimum splendor familiarum concernatur, isque non, nisi in liberis ex legitima conjunctione descendentibus conservatus intelligatur 9), cum hi solum digni existimentur nomine, et nobilitate paterna, omnes quoque illegitimi a successione feudali removeantur, necesse erat, eum per eos id non possit effici, quod re ipsa per translationem feudi in heredes intendeatur.

- 5) Ob incapacitatem a feudo arcentur foeminae, clerici etc. vide G. L. BOEHMER l. c. §. 124. et 128.
- 6) L. 4. D. de suis et legit. L. II. C. de nat. lib.
- 7) L. 19. D. de statu homin. L. 9. et 22. C. de nupt. HELLFELDT in jurispr. for. §. 116.
- 8) Posthumum ad successionem feudalem hodie quoque admittendum esse, modo intra tempus a lege definitum lucem adspexerit, egregie probatum dedit. I. C. G. REINHARD de jure posthumi in F. Vi-temb. 1777.
- 9) L. 19. de statu homin.

§. 4.

a) IVRE FEVDALI LONGOBARDICO.

Conspirat his quae §. antecedenti de legitima eorum nativitate, qui ad successionem feudalem vocantur, monuimus. Ius feudale *Longobardicum*, cui ex subsidiaria in germania receptione insistendum est. Undique enim illud, si de successione feudali legitima quaeritur, filios, eosque legitimos tantum, heredes et successores feudales vocat ¹⁰⁾. Legitimorum vero nomine, non nisi ex iusto, atque legitimo matrimonio ortos, obvenire, supra dedimus probatum. Nullibi vero me iudice disertius mens juris feudalis Longobardici exprimitur, quam verbis: „*Naturales filii licet postea fiant legitimi ad successionem feudi nec soli, nec cum aliis admittuntur* 11).“ Excludi his, a successione feudali, omnes qui extra matrimonium nativitatem repetunt, nemo certe inficias ibit, cui attentata tantum mente sensum legis inquirere contigit. Cum enim naturales maximum semper, inter reliquos illegitimos in jure favorem habuerint, sique expressim a successione feudali removeantur, quid de aliis illegitime natis sentiendum sit, facile perspicitur, quamvis eorum non
 specia-

7

specialiter mentio facta sit. Vi enim legis modo recitatae, matrimonium tantum, tanquam fons legitimaе nativitatіs assumitur, et omnes ei originem non debentes, ad illegitimos rejiciuntur, iisque successio feudalis denegatur. Nec sufficere, ut quis posteriori tempore jura legitime natorum accipiat, iisque perfruatur, probant verba: *licet postea fiant legitimi* cum in successore feudali, ut ea vi nativitatіs jam habeat, necesse sit, quae modo ex justis nuptiis expectanda sunt 12). Et vitium maximum sane incurrerem, verbum naturales, ad natos ex concubina solummodo restringens, eosque a successione feudali excludens, eum ex eo omnes reliquos illegitimos ad illam vocari, necessario deberet sequi 13). Sustinetur inde quam optime principium supra expositum, non succedere posse in feudo nisi ex legitimo matrimonio ortum, nec est ut anxie verba curemus, cum sensus legis clare constet. Monente enim CELSO, *in ambigua legis voce, ea potius accipienda est significatio, quae vitio caret, praesertim cum etiam voluntas legis ex hoc colligi possit* 14).^c

10) II. F. II. §. I. II. F. 13.

11) II. F. 26. §. 10. HORN jurispr. feud. c. XV. §. 3.

12) Patet ex eo, nec legitimatos per rescriptum principis, nec per subsequens matrimonium in feudo succedere posse, cum originem suam ex legitimo matrimonio repetere nequeant. BAYER de successione legitimatorum per nuptias exule in feudis, Lips. 1768. SCHORCHT von der Unfähigkeit der Mantel-Kinder zur Lehnsfolge, Jen. und Leipz. 1780. PÜTTMANN elem. Jur. feud. §. 315.

13) WIESAND de ejus qui ex sponsa natus est, succ. in feud. §. 8.

14) L. 19. de LL.

§. 5.

b) IVRE FEVDALI GERMANICO ANTIQVO.

Is quae jus feudale Longobardicum de nativitate eorum, quibus successio feudalis confertur, statuit, consentit quoque jus feudale germanicum antiquum. Quod, quamvis, hodie vi legali haud amplius pollere, cordatiores nostrae aetatis jureconsulti asserant 15), hoc tamen loco et ad illustrandam successionem feudalem erit inspicendum, cum feudorum origines germanicas esse, extra omne dubium sit positum. Magnopere autem a primo aevo, castis germanos studuisse moribus, auctorem habemus Tacitum 16), cui primum majorum nuntium grates debemus. Cumque infesto semper odio profecuti sint illegitime natos, quid mirum, si a successione feudali imprimis eos arcuerint, cum speciali illa, conservationi scilicet splendoris familiarum, innitatur fundamento. Liceat mihi, cum ad illustrandam faciant, quam deinde tractabimus materiam, quaedam juris feudalis germanici antiqui capita huc praesertim spectantia, recitare. Sic coercentur a successione feudali, jur. sax. feud. 17), *„Alle die Rechts darben, oder unecht gebohren sin,“* cui respondet jus feud. Suev. 18) verbis: *„und die nit ehelich gebohren sint, die sollen alle nit Lehnrehtz haben. Item Auc̄. vet. de benef. 19) et jure carentes et in fornicatione nati carent jure beneficali,“* odium ergo illegitime natos satis superque prodit.

15) Ill. SCHNAYBERT Erläuterung des in Teutschl. übl. Lehar, § 30. ibique alleg.

16) de mor. Germ. §. 18. et 19.

17) c. 2.

18) l. I. §. 4.

19) §. 4.

§. 6.

§. 6.

RESPONDENT HVIC ETIAM LITTERAE
INVESTITURAE.

Ut ea quae de legitima natiuitate ad successionem feudalem modo apta, tum ex speciali feudorum natura colliguntur, tum legibus sancita reperiuntur, firmiter adhuc sustineantur, studet litteris investiturae vulgo inserta formula: „für sich und seine ehelichgebohrne Leibes-Lehns-Erben,“ qua in superfluum adhuc, ne illegitimi ad feudum adspirent, prospicitur. Cum enim in controversiis quae super feudum oriuntur, litterae investiturae, tamquam pactum inter dominum, et vasallum semper primo inspiciendae sint, ex iisque ratio decisionis peti debeat, sequitur etiam maxime, eas esse ponderis, cum de successione feudali quaeritur, quam ibi determinatam inuenis 20). Quid vero ex formula modo recitata aliter potest erui, ac feudum vasallo, et legitimis ejus descenditibus tantum concessum esse, cum vocabulum *ehelichgebohren*, non nisi iustum, atque legitimum matrimonium substruat, nec sine illo intelligi possit. Exhibetur hic iterum successorem feudalem debere esse legitime natum, *aus der Ehe gebohren*, nec sufficere, cum iuribus legitime natorum ex subsequenti indictum esse, *daß ihm die Rechte der ehelichgebohrnen erst in der Folge beygeleget worden*, cum utrumque maximum hercle intercedat discrimen, et prius ob conservationem splendoris nominisque paterni in successore feudali absolute constet, necesse sit. Liberis enim legitime natis solummodo familia constituitur, atque augetur.

20) BOEHMER l. c. §. 33.

B

§. 7.

§. 7.

MARRITIMUM QUID?

Probant quae hactenus breviter tantum, pro rei tamen copia explanavimus, non competere successionem feudalem, nisi ei qui ex legitimo matrimonio a primo acquirente descendit, cum is tantum a lege legitime natus agnoscat. Iam ipsam matrimonii definitionem, et quae illud constituunt, ambire juvat, ut eo facilius perspicui possit, quis in legitima nativitate sit constitutus, quique ea careat. Ei enim, ut hoc accuratius determinetur, certique subducantur limites, totius rei cardo innititur, alias enim res vereor, ne magis implicetur, quam explicetur. Et quidem matrimonium, accuratam definitionem curanti, obvenit, *a mare et foemina ad praescriptam a legibus formam, procreandae sobolis, et mutui adjutorii praestandi causa, initus contractus*. Sicuti vero in quolibet contractu, praescripta ei a lege forma servanda est, si ab eo effectus debet sperari, idem quoque in matrimonio accipiendum est. Spectandum itaque est, quae ex legali dispositione ad constituendum matrimonium expressim requiratur, ab iisque modo valor matrimonii dijudicandus est 21). Conjunctio igitur maris et foeminae cui omnia a lege praescripta requisita accesserunt, legitimum matrimonium in genere, *eine gesetzmässige Ehe*, dicitur 22). Parit illud jura, legitimi thori, et natum in legitima nativitate constituit. Et cum legitima nativitas expressim penes successorem feudalem desideretur, conspiciendum erit, an ex tali legitimo matrimonio prodierit, nec eum alia conjunctio, cui praescripta a lege forma non accessit, ad successionem aptum reddere potest, cum ea matrimonium non efficiatur. Sine legitima enim conjunctione nec vir nec uxor, nec matri-

matrimonium intelligitur, nec liberi nati legitimi poterunt adpel-
lari 23).

21) in genere dico, caeterum prout forma a Lege ecclesiastica sive civili
praescripta est, matrimonium in *ratum* et *legitimum* difpescitur.
Utraque forma in matrimonio vero observanda est, ex eoque tantum
successor feudalis legitimus descendit. SCHNAUBERT l. c. § 122.
Vides itaque etiam ex matrimonio ad Legem morganaticam natum,
ad successionem feudalem posse aspirare, cum illud verum sit matri-
monium, nisi ex pacto effectus matrimonii civiles eg. intuitu succes-
sionis rel. fuissent sublati, sub quibus etiam jus succedendi in feudo
comprehenditur.

22) Respicendum hic est ad requisita matrimonii secundum Leges terri-
torii, in quo quis tempore contracti matrimonii commoratur. Ma-
trimonium hic valide initum, undique pro eo habetur, omnique
effectu fungitur, licet alibi alia ad illud constituendum forma requi-
ratur. SCHOTT Eherecht §. 162. HOMMEL in rapsod. obl. 409

23) §. 12. J. de nupt.

§. 8.

DISQVIRITVR,

AN NATVS EX SPONSA SIT LEGITIME NATVS?

QVOD NEGATVR.

Iam festinemus ad quaestionem quam paucis ventilare nobiscum
constituimus, an scilicet natus ex sponsa in feudo succedere possit,
quae ut penitus evolveretur, quae supra exposui, videbantur necessa-
ria. Ut a fronte rem aggrediar notio imprimis danda est, qui nati
ex sponsa nomine significetur. Et quidem Romanis usitatus mos
stipulandi, atque spondendi sibi uxores, sponsi, et sponsae nomen
primo invenit 24). *Sponsus* enim dicebatur, qui ad futurum vitae

consortium sibi sponderat uxorem, quae ex hac inde desponsatione sponsa audiebat. Quae denominatio, quamvis hodie omnis usua excesserit stipulatio, adeo tamen invaluit, ut penes nos adhuc sit receptissima, nobisque *sponsi* et *sponsae* adpellatione obveniant personae, quae de futuro matrimonio conciliando, convenerunt. Natus itaque ex sponsa vocatur, qui ex foemina, quae de futuro matrimonio contrahendo cum masculo convenit, in tempore sponsalia ipsumque matrimonium intercedenti natus est, ex anticipato cum sponso concubitu, durante enim hoc tempore sponsa modo potest cogitari.

24) L. 2 et 3. D. de Sponsal. GELLIVS in Noct. attic. L. IV. c. 4.
BEISSON de formul. Pop. Rom. L. VI. c. 123.

§. 9.

I) IVRE ROMANO.

Iam ipsa, quam Spho antecedenti de nato ex sponsa dedimus, definitio rei quam optime conveniens, exhibet, nec tempore conceptionis, neque nativitatis ipsum jam exstitisse matrimonium, sed concumbentes tantum de eo ineundo primum cogitasse. Legitimam itaque deficere nativitatem, quam matrimonium tantum operatur, facillime concluderes. Sed ut rem penitus exhauriamus, varia ambire liceat jura, anne ex iis possit erui, sive sponsalibus sive iis accedente concubitu matrimonium effici, et legitimam nativitatem constitui. Ut partum penitus absolvamus, primo juris romani praecepta paulo consideranda sunt, eo enim sponsaliorum nomen, atque origo petitur. Magnum apud romanos inter sponsalia, ipsumque matrimonium discrimen fuisse, nec sponsalia ipsum jam constituisse matrimonium,

monium, jam exhibet legalis definitio, qua sponsalia *mentio*, et
repromissio futurarum nuptiarum vocantur, atque ipsi matrimonio
 e directo opponuntur 25). Nil etenim sponsalia jure romano, nisi
 conventio, de ineundo futuro matrimonio erant, tantumque abfuit,
 ut perfectam ad ipsum matrimonium ineundum producerent obliga-
 tionem, ut potius ab iis resilire, alterique nubero permissum esset 26).
 Cum enim docente *Ulpiano* 27) sponsalia *spem tantum matrimonii*
facerent, nec illud ipsum jam constituerent, non potuit non, quin
 etiam sponsalibus ea non tribuerentur jura, atque effectus, quos
 ipsum modo matrimonium tribuit, licet ob spem futuri matrimonii,
 et ex pacto inter eos contracto, ad specialem sibi invicem fidem
 praestandam obstringantur desponsati 28). Ipsum vero matrimonium
 pro diversa Populi Romani aetate, variis modis contrahebatur. Ut
 enim apud plurimas gentes, matrimonium tamquam actus gravissimi
 momenti sub certis solemnitatibus ritibusque contrahebatur, sic quo-
 que apud Romanos idem observatum fuisse indubitatum est. Quae
 vero ad valide constituendum matrimonium jure veteri romano fue-
 rint necessaria, de eo non nisi perquam obscura ad nos fama per-
 venit 29). Nec in toto corpore juris romani quo adhuc utimur ea
 de re quicquam sancitum reperitur, nisi quod Iustinianus aliquot in
 locis praetereundo tantum ejus rei mentionem faciat. Missis itaque
 iis, cum nos non curent, quae jure romano noviori, ad valide
 sistendum matrimonium requirantur, paulatim inspiciemus. Et
 quidem jure noviori, ut efficeretur matrimonium, juraque conjugum
 communicarentur, solus requirebatur affectus conjugalıs, qui est de
 ipso matrimonio actu ineundo, declaratus consensus, et quod ab eo
 tempore contrahentes conjugum loco sibi invicem esse velint 30).
 Nupsiam vero in jure romano de natis ex sponsa reperitur sancitum,
 neque

neque minus iis jura legitimae natiuitatis indulgentur, cum tamen in codice romano tot reperiantur, atque innumerabiles casus decissi, quos in nullo certe alio inuenies. Ratio mihi videtur in promptu esse; eum enim solus tantum affectus conjugalis invicem declaratus, in sensu juris romani matrimonium constituat atque legitimam operetur natiuitatem, et sine eo praecedente, congressus carnalis non, nisi illegitimos constituat, eos quoque qui ex desponsata sine conjugali affectu nati sunt, illegitime natis annumerandos esse, asserere ausim. Fallere etiam eum qui per concubitum inter desponsatos celebratum, matrimonii vinculum contractum esse, crederet, certissimum est, cum partim hac de re nil lege dispositum deprehendatur, partim quoque ex accedente sponalibus concubitu affectus conjugalis non colligi possit, sed ad eum probandum aliis documentis sit inserviendum 31).

25) L. I. D de sponal.

26) L. I. C de sponal.

27) L. 21. C de sponal.

28) L. 13. §. 3—8. ad L. Juliam de adulter. L. I. de his qui notant, infamia. Varia hinc nascuntur effectus, quod eg. desponsati intuitu testimonii dicendi erga se invicem, habeantur suspecti, et caet. L. 5. D. de test. L. 15. §. 14. D. de injur. Confer, HELPFELDT Jurispr. for. §. 1207. seq.

29) Illustrant haec BRISSONIVS de veteri ritu nupt. in Gronov. thes. antiq. Graec. T. VIII. THOMASIVS de usu pract. doctr. Inst. de nupt. insert. Dissertat. acad. T. III. diss. CI. DRAGHEIM de praeceptis Romanor. nupt. adornant. rit. Ged. 1731, et plures alii, quorum tamen, modo, citati, ad manus mihi fuerunt.

30) L. 22. C. de nupt. Nov. 22. c. 3. „Nuptias itaque affectus alter-
nus facit, dotalium non egens augmento, eum enim semel conve-
nerit sub puro affectu nuptiali.“ — Cum autem maxima ex eo in-
certi-

certitudo oriretur, ut siue a declarato coram presbytero ecclesiastico, et tribus saltem testibus consensu matrimoniali, siue a documentis, nuptialibus initium matrimonii aestimaretur edixit Justinianus Nov. 74 c. 3. Mox tamen eum haec iterum matrimonii requisita reliquisse, et ad priorem modum reversum esse, exhibet, Nov. 117. c. 4. „Si etiam et hoc non custodierint, sed ex solo affectu celebratas „nuptias firmas esse sancimus, et ex eis natos legitime filios esse jubemus.

- 31) L. 32. §. 10. D. de donat. inter V. et V. Nov. 74. c. 5. Nec obstat L. 22. de nuptiis, qua pro legitima nativitate natorum ex sponsa egregie dissentientes utuntur, EISENHART de nato ex sponsa §. 3. seq. Haec enim de vero matrimonio loquitur. Confer. BÜNNEMANN de sponsae partu spurio. Goett. 1753.

§. 10.

II) IVRE GERMANICO ANTIQVO.

Quid majoribus nostris de nato ex sponsa visum, et an ei legitimam tribuerint nativitatem, paucis jam consideremus. Res gravissimi momenti apud eos inter pocula tractatas esse, eosque tunc etiam de jungendis affinitatibus cogitasse, adfert nobis Tacitus 32). Juvenis dein cui ridebat puella, a parentibus atque propinquis manum ejus petiit, quae ei concessa ab hoc tempore desponsata audiebat 33). Sanctissimum hocce promissum, nec alii de novo desponsare fas erat 34). Non tamen id ipsum jam matrimonium, longe aliis auspiciis inchoandum, ut scilicet desponsata in praesentia parentum atque propinquorum data inter invicem munera atque convivium uxor a sponso accipiatur 35). Quae tamen solemnibus inchoantibus matrimonium necessaria, pro moribus populorum germaniae diversa fuerunt 36). Ab his tantum germanorum in conciliandis nuptiis

Yiti-

ritibus, matrimonii ortus, ab his legitima proles. De fatiis vero eorum qui ex sponsa nati sunt, nil in legibus veterum germanorum cautum reperitur, cui, quod sponsalia, ipsumque matrimonium vel parvum modo temporis spatium intervenerit, vel germanorum fatiis laudata castitas, causa fuit, hincque lege sancire non fuerit necesse. Tantum interim ex odio germanorum erga omnes, qui extra matrimonium nascebantur, colligi potest, eos quoque natum ex sponsa obveniente casu, illegitimis annumerasse. Stat pro mea sententia Ius Sax. prov. 37) verbis: „Wenn ein Weib ein Mann nimpt, ge-
winnt sie Kinder, che die rechte Zeit komt, da das Kind gebo-
ren werden mag, man mag es beschelten an seinen Rechten,“ quibus natis immo in matrimonio, modo ante definitum a natura tempus lucem adspexerint, jura legitima nativitatibus denegantur. Natis ex sponsa igitur, si qua tales germanis fuerint cogniti, duram admodum conditionem fuisse, nulloque modo pro legitime natis habitos, jam suadet a castitate germanorum, eorumque erga omnem libidinem odio desumpta ratio.

32) de mor. germ. c. 22.

33) Apud nonnullos quoque Germaniae populos, emtio uxoris in usu erat — der Braurkauf ubi pro concessa virgine certa solvebatur pecuniae summa. GYNDLING de emptione vxorum, Halae 1722.

34) Capitular. L. 6. c. 91.

35) Tacitus l. a.

36) Apud Saxones consensione thalami adhuc opus erat, ad communi-
canda jura conjugum Jus Prov. Sax. L. 3. art. 45.

37) L. I. T. 36. adde JULIAN. in epist. ad Max. p. 181. ubi modus Germanorum inveniendi traditur an nati in ipso matrimonio fuerint legitimi, i.e. durante matrimonio concepti. Tantum enim iis, erga omnem libidinem odium ut alium non, nisi sub ipsius matrimonii auspiciis susceptum concubitum tolerarent, et ita natos legitimos tan-
tum

enim agnoscerent. HEINECCIUS in elem. jur. Germ. I, 2, Tit. 9, §. 227. seq. —

§. II.

III) IVRE CANONICO.

Iure canonico sponsalia — *futararum nuptiarum promissio* — definiuntur 38). Magnopere itaque distant ab ipso matrimonio, quod mutuo solum consensu matrimoniali, *Eheconsens* jure canonico contrahitur 29). Nil inde sistunt sponsalia nisi pactum de ineundo matrimonio praeparatorium, quo mutuo consensu mas, et foemina de conciliando futuro matrimonio conveniant, qui consensus sponsalitiis *Verlobungseimwillirung* dicitur, 40). Sed ut satis trita incedamus via, ambire hoc loco juvat divisionem juris canonici, quae sponsalia in sponsalia *de futuro* et *de praesenti* abeunt, 41). Aliter enim facillime obveniret dubium, ad rem plenarie perspicendam, ante omnia removeandum. *Sponsalia de futuro* vocantur pactum, quo de ineundo futuro matrimonio convenitur, eaque proprio significato sponsalia audiunt, 42). *Sponsalia de praesenti* autem tunc adsunt, si simul cum consensu sponsalitiis consensus matrimonialis declaratur. Hoc vero casu ipsum jam matrimonium valide contrahitur, cum ad illud sistendum consensu matrimoniali nil amplius opus sit 43). Consensus vero matrimonialis jure canonico duplici modo declaratus accipitur, si scilicet mas et foemina vel verbis de ipso jam matrimonio ineundo expressis conveniant 44), vel factis se matrimonium inire exhibent. Posterius ex eo colligitur si desponsati carnaliter junguntur, tantaque hinc nascitur vis, ut praesumptio juris et de jure, quod re ipsa matrimonium inter illos contractum sit, eo efficiatur, quae nullam contrarii probationem admittit 45). Utroque

C

autem

autem casu ipsum jam contrahitur matrimonium, et finis sponsalibus imponitur, ita ut antea desponsati conjugum loco sibi invicem esse censeantur. Et huc spectant textus juris canonici 46), in quibus iis, qui ex subsequuta sponsalibus de futuro carnali copula nascuntur, legitima natiuitas tribuitur, cum ex copula carnali consensus matrimonialis sufficienter declaratus, ab eoque tempore vere matrimonium contractum existimetur. Cum vero iure catholicorum ecclesiastico novo 47) concubitus sponsalibus de futuro accedens ea non immutet in sponsalia de praesenti, ipsumque matrimonium contrahat, sed ad illud constituendum requiratur, „consensus matrimonialis coram parochi competenti, et duobus testibus declaratus.“ Sequitur etiam cessare eas juris canonici dispositiones quae ex accedente sponsalibus de futuro concubitu natis, iura legitima natiuitatis tribuunt, cum cessante legis ratione, quod eo matrimonium contrahatur, ipsa lex debeat cessare. Perspicitur ex eo, natos ex sponsa iure catholicorum novo non agnosci legitimos, iure vero antiquo natos ex sponsa proprie sic dictum plane non existisse, cum sponsalibus de futuro accedens copula carnalis ea immutaverit in sponsalia de praesenti, ipsumque jam matrimonium contraxerit, natiue ex iis ex vero matrimonio descendentes fuerint habiti.

38) C. 3. caus. 30. q. 5. C. 2. X. de spons.

39) C. 25. X. de spons. c. 14. X. de despons. impuber.

40) SCHOTT Eherecht §. 141.

41) Originem huius distinctionis uberius exposuit J. H. BOERNER in iure eccl. protest. L. 4. T. I. §. 3. seq.

42) VAN ESPEN in iure eccl. P. II. T. XII. c. I.

43) Quae sponsaliorum de futuro et de praesenti notio, quamvis in Legibus quoad verba non deprehendatur, ex genuino tamen earum sensu colligitur. Confer. D. NETTELBLADT de genuina sponsal. de praes-

praesenti et de fut. notione §. 13. seq. Sponsalia de praesenti quibusdam etiam textibus Juris canonici matrimonii nomine obveniunt. c. 31. X. de spons. c. 14. X. de convers. conjugat. Distinguendum tamen est inter matrimonii contractionem, ejusque consummationem. Prius solo consensu matrimoniali sufficienter declarato, posterius vero accedente ei, vel benedictione sacerdotali, vel saltem copula carnalis efficitur. VAN ESPEN l. c. c. IV. BOEHMER (Georg Ludw.) princ. Jur. canon. §. 345. Omnia eo redeunt, quia sacramentum matrimonii apud Catholicos solo contrahitur consensu. Hinc etiam omnia matrimonii jura sponsalibus de praesenti adhibentur. c. 34. X. de jurejurand. c. ult. X. de transact. c. 9. in f. X. de rest. in integr.

44) c. 9. et 31. X. de spons. c. 3. X. de spons. duor. NETTELBLADT l. c. §. 29. seq.

45) c. 30. X. de spons. NETTELBLADT l. c. §. II—40.

46) c. 30. X. de spons. c. 12. X. qui filii stat legit. c. 25. X. de sponsal.

47) Concil. Trident. Sess. XXIV. de reformat. matrim. c. I. Ex hujus dispositione per concubitum sponsalibus de futuro accedentem, nulla major vis operatur. vid. PROSPER LAMBERTINI in inst. eccles. inst. XLVI. p. 131. seq. ubi decretum Congreg. Cardinal. de 1593 legitur.

§. 12.

IV) JURE PROTESTANTIVM.

Jus ecclesiasticum Protestantium cum jure Romano, et canonico in eo convenit, quod sponsalia tantum tamquam de incundo futuro matrimonio pactum accipiat, nusquam vero illis jura veri matrimonii tribuat, neque minus iis Jure Protestantium matrimonium jam contrahatur. Cum enim Jure Protestantium ecclesiastico „per consensum matrimonialem, inter ipsum actum benedictionis sacerdotalis mutuo declaratum,“ matrimonium tantum constituatur, eaque

sub poena nullitatis matrimonii adhiberi debeat, 48) respicitur etiam, ab eo tantum tempore matrimonium contractum existimari, ejusque effectus denuo currere incipere. Hinc, qui ex conjunctione, cui non accessit benedictio sacerdotalis nati sunt, illegitimi habeantur necesse est, cum ea tantum matrimonium constituat, ex quo unice legitima nativitas expectanda est. Nec a concubitu sponsalibus accedente validis, matrimonii ortum, et legitimam nativitatem repetere licet, cum desponsati ante benedictionem sacerdotalem congregantes crimen anticipati concubitus incurrant, arque poenali judicio coercantur 49). Sponsalia quoque ex accedente concubitu non fieri indissolubilia, constat, quamvis in favorem partus, sponsus ad suscipiendam benedictionem interdum mediis coactivis adigi possit 50). Haec vero omnia forent superflua 51) si sponsalibus accedente concubitu matrimonium jam constitueretur, quia tunc proles vi nativitatis esset legitima, et nulla prius benedictione sacerdotali opus 52).

48) Istud tum ex universali observantia inter Protestantos receptum est, tum Legibus etiam provincialibus cautam reperitur. CARPZOV Jurispr. Consult. L. 2. def. 142. BRUCHNER decis. matrim. c. 2. §. 18. c. 28. §. 9. BOEHMER decis. matrim. c. 2. §. 18. c. 28. c. 9. BOEHMER Jus eccles. prot. L. 4. T. 3. §. 45. BERGER in elect. proc. matr. th. 20. Exceptio tamen reperitur in Hollandia ubi per relationem in das Ehebuch matrimonium constituitur.

49) BOEHMER (Georg Ludw.) pr. jur. can. §. 373.

50) HOMMEL epitome sacri jur. c. 53. §. 41. Plura de hoc vide apud Schott im Eherecht §. 151. ***)

51) Colligitur ex his quid de opinione eorum sentiendum sit, qui sponsalia de praesenti in accedente validis sponsalibus concubitu apud Protestantos invenire suspicantur, SCHOTT l. c. §. 144. cum nequidem ea apud Catholicos ex dispositione Concilii tridentini, tamquam juris novioris amplius illo efficiantur. Cacterum si quoque consensu
matri-

matrimoniali iates ipsam benedictionem sacerdotalem interposito, sponsalia de praesenti effici, cum Schottio l. c. acciperem, omni tamen illud usu, ob ignotum Protestantibus sacramentum matrimonii, Catholicis modo proprium, destitueretur. Cum enim sine benedictione sacerdoteli apud nos matrimonium statui nequeat, ex receptione divisionis Juris canonici in sponsalia de praesenti, et de futuro, nullum quoque commodum potest sperari. *NETTEBLADT* saep. all. dist. §. 44 et 45.

- 32) Notandum est, apud Catholicos benedictionem sacerdotalem solemnitatis causa tantum accedere, matrimonio jam mutuo consensu matrimoniali eorum parcho et duobus testibus valide contracto, apud Protestantes vero eam esse necessitatis, nec sine illo matrimonium valide constitui. *SCOTT* l. a. §. 162. ** *HÖCHMANN* de benedict. nuptiar. c. 6. §. 7.

§. 13.

INTERDVM TAMEN EI IVRA LEGITIMORVM TRIBVNTVR.

Cernitur ex his quae §phis antecedentibus exposui, neque sponsalibus nec iis accedente concubitu, legitimum illud consortium constitui, quod matrimonium vocatur, sed illud longe aliis auspiciis contrahi. Confectarium inde est, natos ex sponsa ad illegitimos debere referri, cum legitima non gaudeant nativitate. Apud Protestantes tamen ex speciali indulgentia receptum est, ut natis ex sponsa jura legitimorum scilicet intuitu successione in bona patris tribuantur, si ob contumaciam sponsi absentis vel ejus mortem, aliumque casum fortuitum, matrimonium ipsum per copulam sacerdotalem constitui amplius nequit 53). Et quidem priori casu ad instantiam sponsae per sententiam a iudice declaratur, legitimum ad fuisse matrimonium 54),

indeque tum sponsae jura uxoris, tum nato ex ea jura legitime natorum adjudicantur, posteriori vero, infans pro legitimo factem habetur 55). Notandum hic est, ex principiis Juris protestantium, non ipsum jam existisse matrimonium nec natum ex sponsa vi natiuitatis jura legitimorum actum esse, sed haec ei tantum ex aequitate tribui.

- 53) Observari illud ex Praxi in foris Protestantium praedictio confirmat. E. F. PUFFENDORF obs. jur. univ. T. I. Obs. 210. In quibusdam etiam Protestantium territoriis specialiter in favorem nati ex sponsa sancitum reperitur eg. in Saxonia et Marchia. De Marchia vide Mandat. regium de 22. Febr. 1768. „In allen dergleichen Fällen, wo bündige Sponsalien celebreret werden, und die Schwängernug dazu gekommen, Sponsus aber nachher die Ehe nicht vollziehen will, kann nicht anders erkannt werden, als dennoch das matrimonium pro legitimo zu achten, und das erzeugte Kind für ein eheliches Kind zu declariren, etc. etc.“
- 54) Sic enim intelligi debet formula sententiae inserta — *daß das matrimonium pro legitimo zu achten*, alias enim oriretur summa contradictio cum tamen re ipsa matrimonium non adfuerit. Originem huic dedisse mihi videtur erronea opinio, quod ex principiis Romanis concubitu sponsalibus accedente matrimonium constitutum sit, eaque eo lubentius arrepta est, quo etiam sponsae jura uxoris tribui possint.
- 55) Aequitati illud innititur et praxi, nullo vero jure firmatur. Provoquant quidem in foro ad tuendam hanc sententiam, et ne praegraves in judicando videantur. Jurisconsulti ad L. 22. C. de nupt. et Nov. 117. ex iisque legitimam nati ex sponsa natiuitatem probare volunt. Sed jam supra §. 9. probatum dedimus, eas Leges de ipso matrimonio loqui quod penes Romanos solo consensu constituebatur. Foret quoque absurdum ad eas juris Romani dispositiones hodie provocare, et ex iis decisionem petere, cum longe alia requisita apud nos matrimonio accedere debeant, Romanis plane incognita. Idem quoque de textibus juris Canonici c. 12. X. qui filii sunt legit. et c. 30 X. de spons.

*spons. dicendum, quibus ad defendendam legitimam nati ex sponsa
nativitatem firmiter solent innici,*

§. 14.

NEC TAMEN IDEO IN FEVDO SVCCEDVNT.

Vidisti hactenus quantum distet philosophia eorum a ratione veri, qui natum ex sponsa legitime natum esse asserunt, eique probando partim a Legibus Romanis partim a textibus Juris canonici usu destitutis, praesidium repetunt. Probatum equidem dedimus nullibi natum ex sponsa tamquam legitime natum agnosci, nec quidem ex principiis Protestantium juribus legitimae nativitatis gaudere, sed his tantum ex indulgentia, et aequitate a praxi introducta, indui. Sit itaque ut ad successionem in bona patris properet, quis enim ideo etiam ad successionem feudalem admittat? Exhibent satis superque, principia Juris feudalis §phis 3. 4. et seq. exposita, ad successionem feudalem non admitti, nisi qui ex vero matrimonio descendit. Illud vero cum sine forma a Legibus praescripta cogitari nequeat eaque penes nati ex sponsa parentes defuerit, eum quoque successione feudali carere certissimum est. Nec obstat nobis, quod illi jura legitimae nativitatis tribuantur, cum tamen eo, in ipsa legitima nativitate non constituatur, eaque in successore feudali absolute a Legibus desideretur. Non enim potest fictione contenta esse successio feudalis, qua natus ex sponsa, ac si ex ipso matrimonio prodierit accipitur, et ei inde jura legitimae nativitatis tribuantur, speciali innitens fundamento, quod ad consequendum legitima opus est nativitate, eaque ipsa, non vero efficta 56).

56) Idque eatenus procedere existimo, ut in iis quoque terris ubi ex speciali sanctione natis ex sponsa jura successionis in bona patris aperiantur;

untur; nihilominus illi a successione feudali exclusi sint. Non enim ex generali sanctione „*Adasß sie wie ehelicke Kinder zu der Eternu Erb und Verlassenschaft gelangen sollen*," id colligi potest, eos etiam ad successionem in feudo vocatos esse, cum partim talis sanctio generaliter concepta nunquam ad ea bona extendi possit, quae ad tenenda specialis conditio requiritur, partim etiam principiis Jutis feudalis communis tam diu insistendum sit, donec ea speciatim vel Lege investiturae vel jure cujusdam curiae immutata esse adpareat. SIEGEL in princ. jur. feud. c. 12. §. 3. Dissentiunt WOLTAER von der Lehns-Folge der Braut-Kinder nach Brandenburgischen Rechten, in Zepernicks Sammlung auserles. Abhandlungen aus dem Lehn-Recht, T. 3 S. 18. WIESAND de ejus qui ex sponta natu est succ. in feud. §. X et XI.

§. 15.

DUBITATIONES, QVAE HVIC OBSTARE VIDENTUR.

Dubium primum, cui respondetur.

Jam obviam procedo adversariis, qui larga manu natis ex sponta successionem in feudo aperiunt, quamvis eos principia Successionis feudalis fugere nequeant. Potiora tantum eorum argumenta hic perlastrabo, minora libenter praeterco. Litem primo mihi movent illi, qui quidem ad legitimum matrimonium sacerdotalem copulam requirunt, ea vero, ad legitimam nativitatem constituendam opus esse, negant 57). Qui ita sentiunt, ne propriis rationibus refellantur, admodum vereor. Legitimam nativitatem enim sine legitima conjunctione cogitari non posse certissimum est, id quod §. 3. satis evicimus. Haec vero tunc tantum adesse dicitur si praescripta ei forma servata est, cum id modo legitimum possit dici quod ad Legum praec.

praescriptum ordinatum est. Cum vero apud Protestantes sine benedictione sacerdotali matrimonium non constituatur, quo nil aliter ac legitima conjunctio subintelligitur, omnes etiam ex conjunctione cui benedictio sacerdotalis non accessit nati, illegitimi nascantur necesse est. Lubenter quidem concedo principem benedictionem sacerdotalem tollere aliamque matrimonium contrahere cupientibus formam praescribere posse, ex qua ejus validitas pendet. Sed donec hoc factum non est principio inhaerere puto, sine ea adhibita matrimonium haud valide constitui, nec aliunde legitimam nativitatem posse expectari. Videant itaque quantum errent, qui benedictionem sacerdotalem formae quidem legitimi matrimonii, non vero legitimae nativitatis donant, cum haec sine illo intelligi nequeat. Nati ex sponsa hinc, cum parentes eorum, hunc ritum matrimonium modo constituentem neglexerint, successione feudali careant necesse est.

- 57) STRYV synt. jur. feud. c. IX. th. 3. nr. 13. HORN in jurispr. feud. c. XV. §. 3. STRYCK de success. ab intest. D. I. c. 111. §. XXVII. LEYSER medit. ad D. spec. 298. med. 4. et ex recentioribus Jurisconsultis WIESAND, d. c. §. VI.

§. 16.

Dabium secundum, cui itidem respondetur.

Alii alia incedentes via inter *ehelichgebohrne*, et *legitimgebohrne* distinguunt. Illis, eos, qui ex legitimo matrimonio prodierunt, his vero, quibus jura legitimorum a Legibus tribuuntur

D

sub-

subintelligunt. Posterioribus natos ex sponsa accensent, ideoque ad feudalem successionem vocant, cum nil amplius ad eam consequendam a Legibus clientelaribus desideretur 58). Quae quidem obiectio quamquam satis acuta, nil tamen in recessu habet. Tangere eam potissimum casum, si Lege quadam provinciali natis ex sponsa jura legitimae nativitatis tribuuntur, in continenti jam perspicitur. Caeterum vero cum nobis etiam officere possit, ut mox illi occurramus necesse est. Redeamus breviter, ut rem quam celeriter absolvamus, ad textum Juris feudalis Longobardici valide celebrem, quem §. 4. pro rei indigentia explicavimus. Hic solummodo matrimonium tamquam basis legitimae nativitatis substruitur, et reliqua omnis conjunctio tamquam illegitima rejicitur, et nati ex ea a successione feudali repelluntur. Jam videamus, adhibitis hisce principiis, quamdiu dissentientium argumenta sustineant! Primum casus, ubi in quodam territorio protestantium religionis, nil de natis ex sponsa specialiter cautum est, se nobis offert. Liceat etiam hic ex praxi natis ex sponsa jura legitimae nativitatis tribuantur, nihilominus tamen eos in feudo succedere non posse supra ostendimus, cum inter parentes eorum matrimonium nondum fuerit contractum. Iure enim feudali Longobardico, quod omnino debemus sequi, in successore feudali requiritur, quod ex vero matrimonio natus sit. Illud vero de nato ex sponsa nondum praedicari potest, cum parentibus ejus copula sacerdotalis non accesserit, qua tantum apud Protestantes matrimonium efficitur.

58) WOLTAER I. c.

§. 17.

Uterior ejus remotio.

Quid vero si lege provinciali natis ex sponsa omnia indulgentur jura quibus tantum legitimi fruuntur, anne iis tunc etiam successio feudalis patet? Dubium fateor primo intuitu oritur, mox tamen omnibus accurate consideratis evanescens. Licet enim ex lege quadam provinciali liberis e sponsa natis jura legitimorum tribuantur, ex eo tamen non sequitur eos tamquam legitime natos ab ea agnosci. Haec enim accipere jam sana ratio suadet. Foret enim superfluum iis primum jura tribuere, quibus jam vi nativitatis gaudent. Leges quoque provinciales in favorem natorum ex sponsa latae, quae mihi ad oculos venerunt, assertum nostrum confirmant. Semper enim in iis benedictio sacerdotalis tamquam legitima matrimonii forma agnoscitur, nusquam vero sponsalibus accedens concubitus pro legitima conjunctione declaratur, neque minus iis legitimam nativitatem effici, constituitur. Sub certa modo restrictione et si copula sacerdotalis, qua matrimonium constituitur, recipi nequeat, matrimonium tamquam rite contractum declarandum, et natum ex sponsa ad successionem in bona patris instar legitimorum admittendum esse, his legibus sancitur. Vis itaque ea conditione natum *legitimgebohrnen* appellare, per me licet. Sed nulla exinde vis nascitur, nullumque successionem ejus in feudo defendendi principium, nisi aliunde illud scilicet ex legibus feudalibus provincialibus petas. Tam diu enim obtinere jus feudale commune certissimum est, donec illud vel lege cujusdam curiae sive investiturae immutatum sit, certo constat. Iure vero communi feudali ut originem e vero matrimonio

repetat successor feudalis, requiritur, illud vero inter parentes nati ex sponsa nondum adfuisse exhibent leges provinciales in ejus favorem latae, cum casus quo matrimonii contractio per copulam sacerdotalem, impeditur, mentionem expressam faciant, eoque tantum pro fonte legitimae nativitatis assumto, ne partui praedictum adferatur, eos juribus legitimorum vestiri jubent. Objici denique posset, iis tamen, licet legitima non gaudeant nativitate jus successionis in bona patris generaliter concessum esse, ad quae etiam feudum pertineat. Sed hocce argumentum jam refellimus §. 14. not. 56) indeque foret inutile ea repetere quae jam ibi satis dicta legis.

§. 18.

DE NATI EX SPONSA IN SPIAM EXPRESSIM
A SVCCESIONE FEVDALI EXCLVSI
SVNT.

Dubium tertium, cui occurritur.

Dantur adhuc qui successionem nati ex sponsa in feudo, eo defendere audent, quod nullibi eum discrete sive nominatim a successione in feudo a Lege exclusum esse reperiatur, inde etiam iniquum foret eum repellere, quem Lex non repellit 59). Cogitent ii impossibile esse legislatori cunctos exprimere casus, et sufficere si modo generaliter sancivit, ex eaque generali sanctione voluntas ejus colligi possit 60). Jam supra §. 4. comprobatum dedimus, Jure Longobardico omnes, qui extra matrimonium originem habent, a successione feudali removeri. Illud enim accipere genuinus Legis Sensus suadet.

Accedit

Accedit huic, quod nati ex sponsa re ipsa legitimatis sint accensendi, cum ex legitima conjunctione non descenderint, nec vi illius juribus legitime natorum gaudeant, sed iis tantummodo ex subsequenti induantur. Illud vero legitimatum sistit, qui expressis verbis a successione feudali exclusus est.

59) WIESAND d. c. §. VIII.

60) L. 12 et 13. D. de LL.

§. 19.

ARGUMENTVM WIESANDII AB AEQVITATE

DESVM TVM.

Sed monet Illustr. WIESANDIVS 61) cum se successione natorum ex sponsa in feudo, aliter defendere non posse, ipse perspiciat, convenire tamen naturali aequitate, ut liberis a personis, quae de ineundo matrimonio convenerunt, spemque concubitu adimpleverunt, procreatis, successione in feudo aperiatur. Rationes, quibus Vir egregius innititur, has accipe: infontem partum ob facta parentum non posse puniri, cum delicta tantum suos teneant auctores. Coercendum itaque esse rigorem juris iustis limitibus, ne infontibus laesio inferatur.

61) c. d. §. VII.

§. 20.

CVI RESPONDETVR.

Sed quod pace Viri doctissimi scriptum sit, nego atque pernego a naturali aequitate argumentum posse desumi, idque aptum, ad successione feudalem nato ex sponsa tribuendam, quamvis aliter in favorem

favorem illegitimorum libenter cum eo rigorem legum leniendum esse, accipiam. Cum enim extincto haerede feudali legitimo jus succedendi in feudo agnatis aperiatur, sive his deficientibus ad dominum feudum revertatur, foret iniquum, jus his quæsitum tollere, atque ad natum ex sponsa, vi natiuitatis a feudo exclusum, devolvere. Nec decet, ut aequitate ducti Legem aspernemur, ab eaque recedamus, monente enim *VLPIANO* Lex licet dura sit, tamen sequenda est (62).

- 62) L. 12. §. 1. D. qui et a quibus manum. Contraria tamen opinio approbata est in iudicio imper. aulico in causa Leiningen-Dachsburg-Günthersblum, contra Leiningen-Hartburg, vide conclus. Jud. Imp. aul. de 15. Febr. 1782. in der allgem. Jurist. Biblioth., herausgegeben von zweyen Altdorffischen Professoren, II, Band I. Stück p. 215, ubi in extenso legitur. *PÜRTER* Litteratur des Teutsch. Staats-Rechts, §. 302, not. b. in fine.

vd18

ULB Halle
005 353 157

3

slr

NATVS EX SPONSA
SVCCSSIONIS IN FEVDO
EXPERTS.

1789,1

DISSERTATIO INAUGVRALIS IVRIDICA,
QVAM
CONSENSV ILLVSTRIS IURECONSVLTORVM
ORDINIS,
PRAESIDE
IOHANNE MATTHIA MARTINI,

SERENISSIMI DVCIS MEGAPOL. A CONSILIIIS IYSTITIAE,
ORDINIS IVRIDICI SENIORE,
ET HOC TEMPORE DECANO,

PRO
SVMMIS IN VTROQVE IURE HONORIBVS
CONSEQVENDIS,

DIE IX. MARTII MDCCLXXXIX.

PVBLCO ERVDITORVM EXAMINI EXPONIT,

AVCTOR ET RESPONDENS

CHRISTOPH CHRISTIAN DABELOW,
L. V. C.

BVETZOVII, MDCCLXXXIX.

